Mapa geològic de les zones urbanes 1:5 000

Barcelona-Vallvidrera 288-125 (420-8-5)

MOSTRA GRATUÏTA A BAIXA RESOLUCIÓ
Institut Geològic de Catalunya - www.igc.cat
Institut Cartogràfic de Catalunya - www.icc.cat

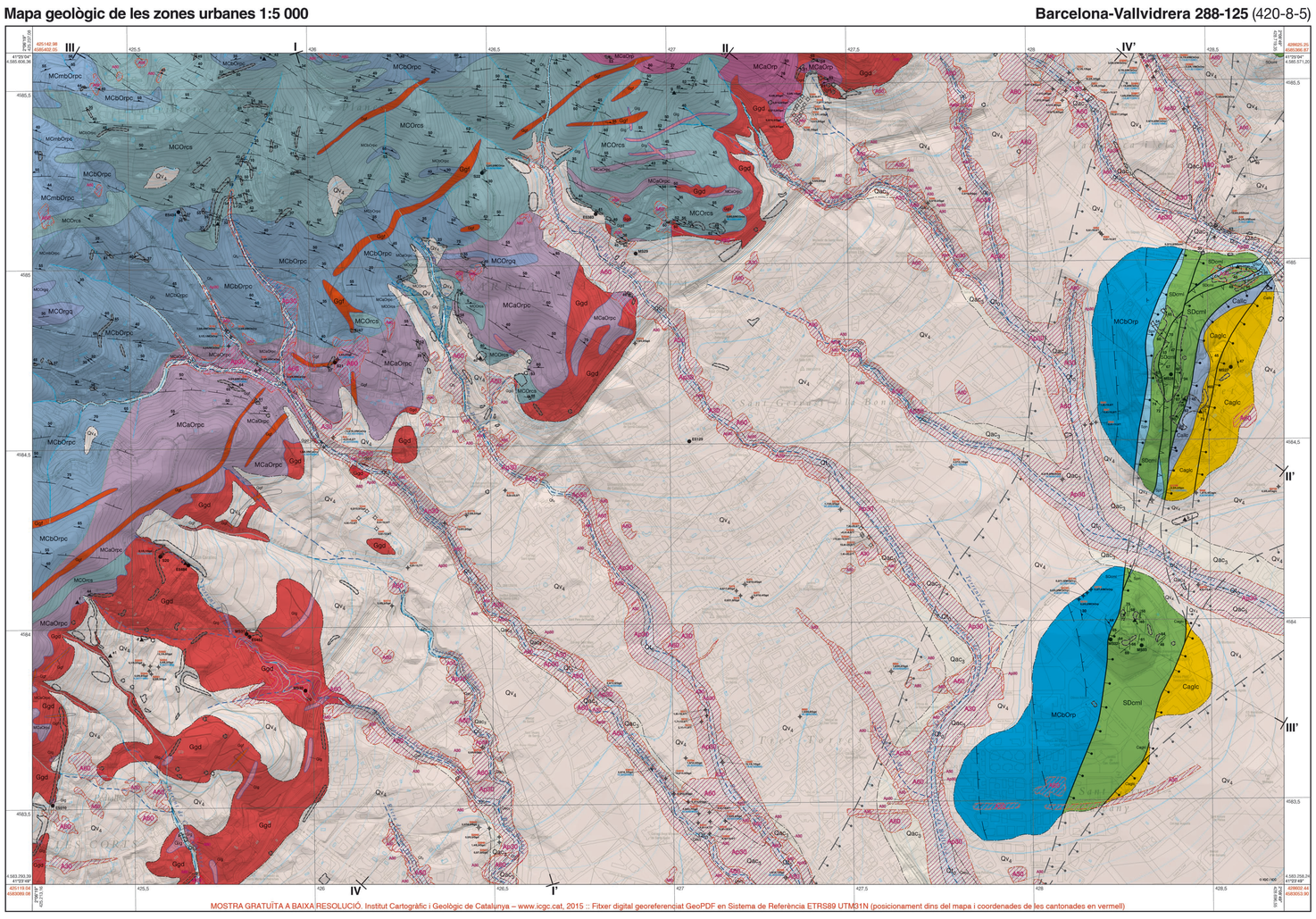

Llegenda

Unitats compostes fonamentalment de materials no consolidats

Dipòsits antròpics

A — Dipòsits antròpics deduïts a partir de la diferència entre el model d'elevació del terreny actual de 5 metres i el model de superfície del terreny abans de començar l'urbanització a partir de la restitució de fotografies aèries a escala aproximada 1:13 000 de 1936. Sovint són els rebliments de valls de rieres.

A(R) — Rebliments de torrents, rieres i zones deprimides, anteriors a 1901, deduïts a partir de l'anàlisi geomorfològica del mapa topogràfic de Barcelona a escala 1:2 000 de 1933.

A(Rr) — Rebliments principals de torrents i rieres anteriors a 1933, deduïts aplicant criteris geològics i geomorfològics, a partir del model de varxa hidrogràfica històrica, establerta en base a diversos documents.

A — Dipòsits antròpics indiferenciats a les columnes de sondatges.

Sediments quaternaris

Qt$_0$ — **Sediments gravenc, sorrenc i lutític.** Conjunt de sediments que conformen la terrassa més baixa dels principals torrents i rieres. La composició dels sediments és heterogènia, amb predomini de graves i sorres, i és molt variable en funció de la litologia dels materials d'origen antròpic. A l'àmbit del full, els clasts dels sediments gravencs fonamentalment són de roques metamòrfiques i sedimentàries paleozoiques procedents de Collserola. El conjunt dels dipòsits queda confinat en els fons de valls estretes generalment d'entre 5 i 25 metres d'amplada, amb superfícies de drenatge poc definides. Les valls són de fons pla i costats molt verticals, amb pendents generalment oscil·lants entre els 3 i 5 m i que en alguns casos poden ser abruptes, és a dir, que dins la zona que defineix la unitat hi ha dominis en què hi afloren els materials prequaternaris i les sis quaternaris pliistocens. S'ha de tenir en compte que els fons de valls on es situen aquests dipòsits són, o van ser, zones de dipòsit de sediment i, per tant, susceptibles de tenir un gruix de sediment més gran que el que indica el model full, bona part d'aquests fills torrencials se situen en una cota urbanitzada i han estat canalitzats i soterrats. En conseqüència el flux natural d'aigua i sediment que hi circulava en condicions naturals s'ha vist modificat totalment. Des d'un punt de vista geomecànic es tracta de sediments no consolidats, en què els sediments granulars presenten una compacitat generalment solta i els trams cohesius presenten una consistència tova. Per la seva relació amb la xarxa hidrogràfica, històrica i actual, és probable trobar nivells freàtics a poca profunditat, així com possibles problemes d'inundació en un gruix elevat d'humitat. Els dipòsits associats a aquesta unitat són històrics i de l'Holocè recent.

Qac$_3$ — **Sediments gravenc, lutític i sorrenc.** El tram basal de la unitat és compost fonamentalment per graves heteromètriques, poc rodades, de fragments de roques metamòrfiques i quars, amb matriu lutítica marronosa. Per sobre hi ha una alternança, de tendència granodecreixent, formada per graves lutítiques, argiles marrons o vermelloses i nivells de graves sorrenques. La compacitat dels sediments granulars és poc plàstic. En el conjunt de la unitat, i especialment al tram més superficial, és abundant la presència de nòduls i crostes carbonàtiques. En aquest full, els materials d'aquesta unitat es troben coberts per la trama urbana i es disposen encaixats en la unitat Qt$_0$, resumplint parcialment valls d'orientació NW-SE. En profunditat es troben sobre la unitat Qac$_2$ i, localment, sobre la unitat Qac$_1$. Per sobre es troben les seves similituds litològiques i geomecàniques. En l'àmbit d'aquest full s'estima que el gruix de la unitat Qac$_3$ difícilment supera els 5 metres. Aquests materials s'interpreten com a dipòsits de vertisol al·luvial i col·luvial derivats fonamentalment de l'erosió del vessant sud de la serra de Collserola. Formen part de l'anomenat col·loquialment "Tricicle del Pla de Barcelona". La seva edat s'atribueix al Pliotocè superior i mitjà.

Qv$_4$ — **Sediments lutítics, gravencs i sorrencs.** Unitat constituïda per un aplilament de seqüències sedimentàries granodecreixents. El tram basal de cada seqüència es format de graves poc rodades de roques metamòrfiques i quars, amb una matriu fonamentalment argilosa de color vermell o marró. Progressivament, cap a sobre, el percentatge de sediments fins augmenta i els nivells de graves són menys freqüents. En general, el tram superficial de cada seqüència és compost per llims sorrencs amb abundants nòduls de carbonat de calci i crostes carbonàtiques que localment poden arribar a formar nivells de fins a 1 m de potència i que poden ser explotats com pedreres. Els nivells de graves sovint es troben cimentats, sobretot conglomerats. La base de cadascuna d'aquestes seqüències té un marcat caràcter erosiu i, conseqüentment, es possible que manquin part d'aquestes seqüències. El gruix de cada seqüència es variable. La potència màxima de la unitat en aquest full és inferior als 40 metres. Des d'un punt de vista geomecànic els materials que són poc resistents i presenten un gruix de metres o més dimensions, de centimètrics a decimètrics. En l'àmbit del full, els materials de la unitat Qv$_4$ es disposen discordantment damunt d'un substrat compost de roques paleozoiques. Des d'un punt de vista de la resistència geomecànica els sediments de la unitat Qv$_4$ es caracteritzen, a grans trets, per ser molt heterogenis. Els sediments granulars són poc compactes o molt poc compactes i els sediments granulars tenen una compacitat de mitjana a densa. Els nivells de graves i graves cimentades són molt més durs i presenten una resistència característica de les roques toves. En conjunt, excepcionalment els nivells de crostes i graves cimentades, es tracta de sediments de baixa plasticitat, que en el diagrama de Casagrande es caracteritzen per ser sorres i llims de baixa o molt baixa plasticitat. S'interpreten com a dipòsits al·luvials proximals i col·luvials derivats fonamentalment de l'erosió del vessant sud de la Serra de Collserola i dels turons de Barcelona. Pertanyen a l'anomenat col·loquialment "Tricicle del pla de Barcelona". S'atribueix al Pliotocè mitjà.

QP — Sediments quaternaris indiferenciats a les columnes de sondatges. Agrupa materials pertanyents a les unitats Qac$_3$ i Qv$_4$.

Unitats compostes fonamentalment de materials consolidats

Roques sedimentàries

Roques sedimentàries detrítiques

Cagic — **Gresos, lutites i conglomerats.** Unitat composta fonamentalment de gresos amb intercalacions esporàdiques de lutites pissarroses i conglomerats. Els gresos són de color gris, de mida de gra gruller a mitjà i es troben ben cimentats. Hi són ben visibles, a ull nu, grans de quars, feldspat, fragments de roca i moscovita. Els nivells de lutites són de color gris fosc i presenten un bandejat paral·lel a la fol·liació. Fonamentalment es tracta de roques de microcrosta que, en general, tenen menys de 3 metres de gruix i es troben intercalades entre capes de gres. Els conglomerats, són d'anodonits a subarcodonts, de fins 5 cm de diàmetre. La composició dels còdols dels conglomerats és de gresos, quars, roques carbonàtiques, lutites i granitoides. Les lutites pissarroses formen petites intercalacions en el conjunt de la unitat i solen tenir tonalitats grisoses. Tots els materials que formen aquesta unitat es troben molt fracturats i presenten diàclasis subverticals molt obertes i, localment, fàcilment en blocs de mides molt diverses, des de centimètrics a decimètrics. En superfície els materials de la unitat Cagic, en general, presenten un perfil de meteorització que s'estima en entre 4 i 5 metres. En superfície i en condicions fresques, calen un o diversos cops de martell per a trencar la matriu rocosa. Algunes de les zones on afloren aquests materials presenten un gruix de sediments molt fracturat, la zona que abasta el full s'interpreta que la superfície basal d'aquesta unitat és un contacte normal net sobre la unitat Calic, tot i que no és descartable que sigui una discordança erosiva. El gruix màxim de la unitat se desconeix, però en tot cas s'estima que és superior als 150 metres. En l'àmbit del full aquesta unitat només es pot trobar en el sector nord-est, concretament a la zona de Can Tarrés i el Turó del Putget. Els materials d'aquesta unitat es correlacionen amb les Facies Culm i en base al context geològic regional s'atribueixen al Carbonífer mississipà.

Roques sedimentàries carbonàtiques

SDcml — **Calcàries, margues i lutites.** Unitat composta fonamentalment de roques carbonàtiques en que es diferencien dos trams, un de basal d'uns 30-40 metres de gruix compost de calcàries grises i marronoses massives, i un de superior d'uns 30-40 metres de gruix compost de calcàries noduloses, margues i lutites. Les roques d'aquesta unitat es troben afectades per processos de karstificació en condicions un perfil de meteorització poc potent (menor a 3 metres). En superfície en condicions fresques, la roca presenta una resistència de roca dura a molt dura. Aquesta unitat és una roca característica de les roques de dures a molt dures, en el cas del tram basal, i de les roques de moderadament dures a dures en el cas del tram superior. Els materials que composen el tram basal presenten un grau de fracturació baix (generalment amb valors RQD superiors a 60) i els del tram superior presenten un grau de fracturació molt alt (generalment amb valors RQD inferiors a 25) a causa de la intensa deformació tectònica/tot, respecte de la unitat Sjan. El tram basal es correspon a la Formació la Creu i el superior a la Formació Olèrdola. Aquests materials només afloren al sector est del full, als turons del Putget i de Monterols. D'acord amb la bibliografia existent, les roques que constitueixen aquesta unitat abracen un rang d'edats que les situen entre el Silurià pridolià i el Devonià mitjà.

Roques sedimentàries mixtes

Callc — **Lutites, llitites i calcàries.** Unitat composta de lutites amb intercalacions de llitites a la base i calcàries al sostre. Les lutites generalment tenen un aspecte pissarrós, són de color gris fosc i presenten un bandejat paral·lel a la fol·liació regional. Les calcàries són molt fosques de color gris i formen capes d'entre centimètric i decimètric. Des d'un punt de vista geomecànic es tracta d'una unitat fortament heterogènia a conseqüència de la gran variabilitat litològica i de les estructures tectòniques que l'afecten. Els materials d'aquesta unitat afloren en el sector est del full, a la zona dels turons del Putget i de Monterols. D'acord amb la bibliografia existent, les roques que constitueixen aquesta unitat abracen un rang d'edats que les situen entre el Silurià pridolià i el Devonià mitjà.

Spn — **Pelites negres.** Unitat composta fonamentalment de pelites pissarroses negres i blanques per alteració, amb intercalacions esporàdiques de gresos, lutites i calcàries. Les pelites negres són grafitoses, tasquen; en general són riques en sulfurs metàl·lics (pirita) i presenten un bandejat paral·lel a la fol·liació regional. Les pelites blanques es troben molt alterades i adopten tonalitats blanquinoses. Un tret diferencial de les roques que componen aquesta unitat és que, generalment, es troben fortament deformades. Des d'un punt de vista geomecànic els materials que són poc resistents i presenten un grau de fracturació elevat i molt penetratiu; i, en conseqüència, són molt susceptibles de patir deformacions. En l'àmbit del full aquesta unitat només es troba aflorant a la zona dels turons, definint una estructura molt complexa. En base al contingut fossilífer s'estima que l'edat dels materials és compresa entre el Silurià llandoverià i el Silurià tardovià.

Roques metamòrfiques

Roques metamòrfiques foliades

MCmbOrpc — **Pelites pissarroses amb intercalacions de roques calcosilicatades, marbres i roques màfiques.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions d'ordre de centimètric a mètric de roques calcosilicatades, marbres impurs, roques metamòrfiques en fàcies amfibolita, i capes d'ordre mil·limètric a centimètric de quarsites negres. Les roques calcosilicatades son de gra groller i presenten un bandejat compost de bandes fosques riques en minerals màfics i bandes clares amb calcita. La fol·liació regional hercíniana que afecta les roques calcosilicatades, els marbres i les roques màfiques és generalment molt penetrativa que en les pelites. Malgrat l'heterogeneïtat litològica de la unitat, en conjunt, des d'un punt de vista geomecànic, es pot considerar com una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques dures (segons el sistema de classificació que proposa ISRM) valors de l'índex de fracturació RQD generalment inferiors al 50%. Els materials d'aquesta unitat afloren en el sector est del full, a la zona dels turons de poblenou. S'interpreten com a materials de la unitat Orpc (aflorant en el full 287-125) afectats per un metamorfisme de contacte de baix grau característat perquè els materials de composició pelítica són fonamentalment fil·lites pigallades. La unitat MCbOrp es distribueix entorn dels granitoides Ggd fins a una 150-300 metres de distància, definint una aureola de metamorfisme de contacte d'aproximadament 750 metres de gruix. L'edat del metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCbOrpc — **Fil·lites pigallades amb intercalacions de roques calcosilicatades, marbres i roques metamòfiques.** Unitat composta per fil·lites pigallades de composició pelítica amb intercalacions d'ordre de centimètric a mètric de roques calcosilicatades, marbres impurs, roques metamòfiques en fàcies esquists verds, i capes d'ordre de mm a cm de quarsites negres. La fol·liació regional hercíniana en aquestes roques es manifesta de forma discontínua i poc penetrativa. Generalment en superfície aflora en forma de roca fresca o roca lleugerament meteoritzada. Des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques toves (segons el sistema de classificació que proposa ISRM) valors de l'índex de fracturació RQD generalment inferiors al 50%. Els materials d'aquesta unitat afloren en el sector est del full, a la zona dels turons de poblenou. S'interpreten com a materials de la unitat Orpc (aflorant en el full 287-125) afectats per un metamorfisme de contacte de baix grau característat perquè els materials de composició pelítica són fonamentalment fil·lites pigallades. La unitat MCbOrp es distribueix entorn dels granitoides Ggd fins a una 150-300 metres de distància, definint una aureola de metamorfisme de contacte d'aproximadament 750 metres de gruix. L'edat del metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCbOrp — **Fil·lites pigallades i metagresos.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions esporàdiques de gresos i pasmmites de la unitat Orp (aflorant en el full 288-125) afectats per un metamorfisme de contacte de baix grau, associat al magmatisme hercinià. Els materials de composició pelítica són els predominants i estan formats per fil·lites pigallades de composició pelítica. Les intercalacions i les pasmmites formen capes primes de poca entitat dintre del conjunt. En base al context regional no es descartable que la unitat inclogui nivells de roques calcosilicatades. Els materials que formen aquesta unitat presenten clarament una fol·liació penetrativa i contínua de caràcter regional, prèvia al metamorfisme de contacte. En superfície, fins a uns 10-20 metres de profunditat, d'acord amb les dades disponibles, els materials d'aquesta unitat es poden trobar alterats a sauló, el qual forma bosses de sauló poc extenses. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló i els granodiorites es troben coberts pels sediments quaternaris, el gruix de sauló també és considerable i pot arribar als 20 metres. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló d'alteració, en sediment granular dens, mentre que les granodiorites fresques, sense alterar, s'assimilen a roques dures o molt dures. En base a les dataciones isotòpiques realitzades en granitoides d'àrees properes, l'edat atribuïda a aquesta unitat és Carbonífer-Permià.

MCaOrpc — **Corneanes pelítiques amb intercalacions de roques calcosilicatades, marbres i roques metamòfiques.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions d'ordre de centimètric a mètric de roques calcosilicatades, marbres impurs, roques metamòfiques en fàcies amfibolita, i capes d'ordre mil·limètric a centimètric de quarsites negres. Les corneanes pelítiques són riques en porfiroblasts de cordierita. Les roques calcosilicatades són de gra groller i presenten un bandejat compost de bandes fosques riques en minerals màfics i bandes clares amb calcita. Les marbres són de gra groller. Les roques metamòfiques són corneanes. Deixant a part les roques metamòfiques, s'ha de destacar que aquesta unitat inclou dins d'ordre cm-dm i cossos de dimensions reduïdes de granitoides, fonamentalment leucogranodiorita, que no són cartografiables a aquesta escala. En conjunt, des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques toves a molt toves. En condicions fresques la matriu rocosa presenta una resistència de roca dura a molt dura amb valors milers de l'índex RQD més alts que la unitat MCbOrpc. S'estima que el perfil de meteorització difícilment supera els 5 metres de potència. Aquesta unitat es distribueix entorn dels granitoides de la unitat Ggd definint una aureola interna de metamorfisme de gruix d'uns 100-300 metres de gruix. El passi de la unitat MCaOrpc a la unitat MCbOrpc és transicional i no existeix un límit clar entre ambdues. L'edat del metamorfisme de contacte associat a aquesta unitat és Carbonífer superior. S'interpreten com a materials de la unitat Orpc (aflorant en el full 287-125) afectats per un metamorfisme de contacte d'alt grau característat perquè els materials de composició pelítica són fonamentalment corneanes. L'edat del metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCorgs — **Quarsites.** Unitat composta per quarsites amb intercalacions esporàdiques de pasmmites i pelites. El gruix de les capes de quarsita varia de centimètric a decimètric. Un tret composicional característic d'aquesta unitat és l'abundant presència de fibres de quars d'ordre mm-cm. La fol·liació regional hercíniana en aquestes roques es manifesta de forma discontínua i poc penetrativa. Generalment en superfície aflora en forma de roca fresca o roca lleugerament meteoritzada. Des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques dures a molt dures. En base a les dataciones isotòpiques realitzades en granitoides d'àrees properes, l'edat atribuïda a aquesta unitat és Carbonífer-Permià.

Roques metamòrfiques

Roques metamòrfiques foliades

MCmbOrpc — **Pelites pissarroses amb intercalacions de roques calcosilicatades, marbres i roques màfiques.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions d'ordre de centimètric a mètric de roques calcosilicatades, marbres impurs, roques metamòfiques en fàcies amfibolita, i capes d'ordre mil·limètric a centimètric de quarsites negres. Les corneanes pelítiques són riques en porfiroblasts de cordierita. Les roques calcosilicatades són de gra groller i presenten un bandejat compost de bandes fosques riques en minerals màfics i bandes clares amb calcita. Les marbres són de gra groller. Les roques metamòfiques són corneanes. Deixant a part les roques metamòfiques, s'ha de destacar que aquesta unitat inclou dins d'ordre cm-dm i cossos de dimensions reduïdes de granitoides, fonamentalment leucogranodiorita, que no són cartografiables a aquesta escala. En conjunt, des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques toves a molt toves. En condicions fresques la matriu rocosa presenta una resistència de roca dura a molt dura amb valors milers de l'índex RQD més alts que la unitat MCbOrpc. S'estima que el perfil de meteorització difícilment supera els 5 metres de potència. Aquesta unitat es distribueix entorn dels granitoides de la unitat Ggd definint una aureola interna de metamorfisme de gruix d'uns 100-300 metres de gruix. El passi de la unitat MCaOrpc a la unitat MCbOrpc és transicional i no existeix un límit clar entre ambdues. L'edat del metamorfisme de contacte associat a aquesta unitat és Carbonífer superior. S'interpreten com a materials de la unitat Orpc (aflorant en el full 287-125) afectats per un metamorfisme de contacte d'alt grau característat perquè els materials de composició pelítica són fonamentalment corneanes. L'edat del metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCbOrp — **Fil·lites pigallades i metagresos.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions esporàdiques de gresos i pasmmites de la unitat Orp (aflorant en el full 288-125) afectats per un metamorfisme de contacte de baix grau, associat al magmatisme hercinià. Els materials de composició pelítica són els predominants i estan formats per fil·lites pigallades de composició pelítica. Les intercalacions i les pasmmites formen capes primes de poca entitat dintre del conjunt. En base al context regional no es descartable que la unitat inclogui nivells de roques calcosilicatades. Els materials que formen aquesta unitat presenten clarament una fol·liació penetrativa i contínua de caràcter regional, prèvia al metamorfisme de contacte. En superfície, fins a uns 10-20 metres de profunditat, d'acord amb les dades disponibles, els materials d'aquesta unitat es poden trobar alterats a sauló, el qual forma bosses de sauló poc extenses. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló i els granodiorites es troben coberts pels sediments quaternaris, el gruix de sauló també és considerable i pot arribar als 20 metres. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló d'alteració, en sediment granular dens, mentre que les granodiorites fresques, sense alterar, s'assimilen a roques dures o molt dures. En base a les dataciones isotòpiques realitzades en granitoides d'àrees properes, l'edat atribuïda a aquesta unitat és Carbonífer-Permià.

MCaOrp — **Corneanes pelítiques amb intercalacions de roques calcosilicatades, marbres i roques màfiques.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions d'ordre de centimètric a mètric de roques calcosilicatades, marbres impurs, roques metamòfiques en fàcies amfibolita, i capes d'ordre mil·limètric a centimètric de quarsites negres. Les corneanes pelítiques són riques en porfiroblasts de cordierita. Les roques calcosilicatades són de gra groller i presenten un bandejat compost de bandes fosques riques en minerals màfics i bandes clares amb calcita. Les marbres són de gra groller. Les roques metamòfiques són corneanes. Deixant a part les roques metamòfiques, s'ha de destacar que aquesta unitat inclou dins d'ordre cm-dm i cossos de dimensions reduïdes de granitoides, fonamentalment leucogranodiorita, que no són cartografiables a aquesta escala. En conjunt, des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques toves a molt toves. En condicions fresques la matriu rocosa presenta una resistència de roca dura a molt dura. En aquest full els materials d'aquesta unitat només afloren al nord en un dominí molt reduït de Collserola i ho fan de forma més extensa en el full 288-124. L'edat atribuïda al metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCaOrp — **Roques metamòrfiques massives**
Corneanes pelítiques, esquists granoblàstics, i metagresos. Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions esporàdiques de gresos i pasmmites de la unitat Orp afectats per un metamorfisme de contacte d'alt grau, associat al magmatisme hercinià. Els materials de composició pelítica són corneanes i esquists granoblàstics rics en cordierita. En superfície, els materials d'aquesta unitat es troben habitualment alterats i sovint es descomponen en blocs de forma cúbica d'ordre cm-dm. S'estima que el perfil d'alteració és inferior a 5 metres. El pas de la unitat MCOrpc a les unitats MCaOrpc i MCbOrpc és transicional i no marcat pel l'augment del percentatge de roques calcosilicatades. L'edat del metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCaOrpc — **Corneanes pelítiques amb intercalacions de roques calcosilicatades, marbres i roques màfiques.** Unitat composta per pelites pissarroses amb intercalacions d'ordre de centimètric a mètric de roques calcosilicatades, marbres impurs, roques metamòfiques en fàcies amfibolita, i capes d'ordre mil·límètric a centimètric de quarsites negres. Les corneanes pelítiques són riques en porfiroblasts de cordierita. Les roques calcosilicatades són de gra groller i presenten un bandejat compost de bandes fosques riques en minerals màfics i bandes clares amb calcita. Les marbres són de gra groller. Les roques metamòfiques són corneanes. Deixant a part les roques metamòfiques, s'ha de destacar que aquesta unitat inclou dins d'ordre cm-dm i cossos de dimensions reduïdes de granitoides, fonamentalment leucogranodiorita, que no són cartografiables a aquesta escala. En conjunt, des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques toves a molt toves. En condicions fresques la matriu rocosa presenta una resistència de roca dura a molt dura. En aquest full els materials d'aquesta unitat només afloren al nord en un dominí molt reduït de Collserola i ho fan de forma més extensa en el full 288-124. L'edat atribuïda al metamorfisme de contacte és Carbonífer-Permià.

MCorgs — **Quarsites.** Unitat composta per quarsites amb intercalacions esporàdiques de pasmmites i pelites. El gruix de les capes de quarsita varia de centimètric a decimètric. Un tret composicional característic d'aquesta unitat és l'abundant presència de fibres de quars d'ordre mm-cm. La fol·liació regional hercíniana en aquestes roques es manifesta de forma discontínua i poc penetrativa. Generalment en superfície aflora en forma de roca fresca o roca lleugerament meteoritzada. Des d'un punt de vista geomecànic, es tracta d'una unitat amb una matriu rocosa anisòtropa de resistència característica de les roques dures a molt dures. En base a les dataciones isotòpiques realitzades en granitoides d'àrees properes, l'edat atribuïda a aquesta unitat és Carbonífer-Permià.

Roques magmàtiques

Roques plutòniques

Ggd — **Granodiorites.** Unitat composta fonamentalment per granodiorites biotítiques i en menor proporció monzogranits. La textura d'aquests granitoides és granuda de gra mitjà a gruixut. Els minerals principals són quars, plagiòclis, feldspat potàssic i biotita. L'hornblenda, la moscovita, l'apatita i el circó són els principals minerals accessoris. Aquests materials a gran escala constitueixen plutons. En superfície, fins a uns 10-20 metres de profunditat, d'acord amb les dades disponibles, els materials d'aquesta unitat es poden trobar alterats a sauló, el qual forma bosses de sauló poc extenses. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló i els granodiorites es troben coberts pels sediments quaternaris, el gruix de sauló també és considerable i pot arribar als 20 metres. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló d'alteració, en sediment granular dens, mentre que les granodiorites fresques, sense alterar, s'assimilen a roques dures o molt dures. En base a les dataciones isotòpiques realitzades en granitoides d'àrees properes, l'edat atribuïda a aquesta unitat és Carbonífer-Permià.

Roques filonianes

Glg — **Leucogranodiorites.** Unitat composta per leucogranodiorites de textura i mida de gra molt variàbla (aplítica, pegmatítica, porfírica). Els minerals principals són el feldspat potàssic, el quars i la plagioclasi. Els principals minerals accessoris observables a ull nu són la biotita i la moscovita. Aquests leucogranodiorites intrusiven en els granitoides de la unitat Ggd i en l'encaixant metamòrfic, donant lloc a petits stocks i dics de poca entitat, molts d'ells no cartografiables a escala 1:5 000. En superfície, fins a uns 10-20 metres de profunditat, d'acord amb les dades disponibles, els materials d'aquesta unitat es poden trobar alterats a sauló, el qual forma bosses de sauló poc extenses. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló i els granodiorites es troben coberts pels sediments quaternaris, el gruix de sauló també és considerable i pot arribar als 20 metres. Des d'un punt de vista geomecànic, el sauló d'alteració, en sediment granular dens, mentre que les granodiorites fresques, sense alterar, s'assimilen a roques dures o molt dures. En base a les dataciones isotòpiques realitzades en granitoides d'àrees properes, l'edat atribuïda a aquesta unitat és Carbonífer-Permià.

Ggf — **Granodiorites de gra fi.** Unitat composta per granodiorites de gra fi i textura porfírica, amb fenocristalls de feldspat potàssic. Aquests materials constitueixen dics variats en una matriu de gra fi. Aquests materials constitueixen dics verticals d'ordre de mètric a decimètric d'orientació preferent SW-NE i cossos irregulars de dimensions reduïdes que intrusiven l'encaixant de roques metamòfiques i sedimentàries paleozoiques en els granitoides de la unitat Ggd. En general, aquests granitoides porfírics presenten un marcat caràcter erosiu i, conseqüentment, es possible que manquin part de la superfície de contacte entre els materials d'aquesta unitat i l'encaixant representa una discontinuitat important, ja que sovint comporta un canvi considerable en la resistència del massís rocós i condiciona el flux de l'aigua subterrània. Aquests microgranitoides s'associen al magmatisme hercinià i, en conseqüència, se'ls atribueix una edat Carbonífer-Permià.

Signes convencionals

- Contacte concordant
- Contacte concordant fossilitzat
- Contacte transicional
- Contacte transicional fossilitzat
- Contacte discordant
- Contacte intrusiu
- Contacte intrusiu fossilitzat
- Límit entre zones metamòrfiques
- Límit entre zones metamòrfiques fossilitzat
- Falla inversa
- Falla inversa fossilitzada
- Falla normal
- Falla normal fossilitzada
- Traça de la fol·liació regional
- Delimitació de dipòsit antròpic
- Delimitació d'aflorament superficial
- Cabussament de l'estratificació (Ss)
- Cabussament de la fol·liació (Sr)
- Línia de contorn del sostre del basament prequaternari
- Línia de contorn mestre del sostre del basament prequaternari
- Xarxa hidrogràfica històrica
- *T. del Madusier* — Nom de riera
- Sondatge
- Sondatge amb informació de mostres representada a les gràfiques de paràmetres físics de mostres representatives
- Sondatge representat a la figura columnes de sondatges representatius
- Sondatge amb informació de mostres representada a les gràfiques de paràmetres físics de mostres representatives i representat a la figura columnes de sondatges representatius
- Codi de sondatge
- Gruix dels dipòsits antròpics, profunditat del basament prequaternari i unitat de basament prequaternari més superficial en el sondatge
- Profunditat del nivell freàtic i data (mes i any) de la presa de la mesura
- Fotografia o esquema de l'apartat fotografies i esquemes d'afloraments representatius
- Mostra analitzada de la taula de composicions geoquímiques de mostres representatives
- Límit i número de tall geològic
- Traça de tall geològic

Mapa geològic de Catalunya
Geotreball III.
Mapa geològic de les zones urbanes
Barcelona-Vallvidrera
288-125 (420-8-5)
1:5 000

IGC Institut Geològic de Catalunya
ICC Institut Cartogràfic de Catalunya
Generalitat de Catalunya. Departament de Política Territorial i Obres Públiques

Direcció i coordinació del projecte:
Jordi Cirés i Fortuny (IGC)
Xavier Bordonaba i Bataller (IGC)

Gestió SIG:
Ana Isabel de Paz Magaz (IGC)

Coordinació del full:
Miquel Vilà Planella (IGC)

Autors:
Antonio Abad (Museu Geològic del Seminari de Barcelona), *Geologia del Paleozoic*
Miquel Vilà i Planella (IGC), *Composició del full i geologia del Quaternari i del Paleozoic*
Roser Pi i Juan (IGC), *Composició del full i geologia del Quaternari i del Paleozoic*
Jaume Casanovas i Petanàs (Geomapping), *Geologia del Quaternari*
Albert Martínez i Rius (geòleg consultor), *Caracterització d'afloraments*
Joan Agustí Núñez Geneetia (Gies), *Caracterització d'afloraments*
Mònica Rivas Pozo (Gies), *Caracterització d'afloraments*
Joan Martínez i Bofill (Geomar), *Caracterització petrogràfica i geomecànica de mostres*
Institut Cartogràfic de Catalunya (ICC), *Model digital del terreny i ortofotografia de 1981*

Treballs de camp i recopilació de dades: 2008

Projeccions estereogràfiques

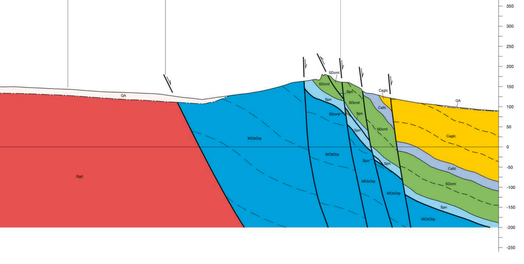

a) Projecció en el diagrama de Folk de les dades granulomètriques de mostres representatives dels sediments quaternaris pliistocens (QP, Inclou Cac$_3$ i Qv$_4$).
b) Projecció en el diagrama de Casagrande de les dades de plasticitat de mostres representatives dels sediments quaternaris pliistocens (QP).
c) Relació entre la densitat seca i la humitat en els sediments quaternaris pliistocens (QP), les roques sedimentàries del Culm (Cagic), les roques metamòfiques de Collserola (MCO) i els granitoides (G).
d) Relació entre la densitat seca i la profunditat en els sediments quaternaris pliistocens (QP), les roques sedimentàries del Culm (Cagic), les roques metamòfiques de Collserola (MCO) i els granitoides (G).
e) Relació entre la resistència a la compressió simple i la profunditat en els sediments quaternaris pliistocens (QP), les roques sedimentàries del Culm (Cagic), les roques metamòfiques de Collserola (MCO) i els granitoides (G).
f) Relació entre la resistència al colpeig N$_{spt}$30 i la profunditat en els dipòsits antròpics (A), els sediments quaternaris pliistocens (QP), les roques metamòfiques de Collserola (MCO), les roques metamòfiques dels turons de Barcelona (MCbOrp (turons)) i els granitoides (G).

© Base temàtica: **Institut Geològic de Catalunya** (IGC)
© Base altimètrica i planimètrica: ICC i BTC50m **Institut Cartogràfic de Catalunya** (ICC)

Aquest document és protegit per la Llei. Es prohibeix qualsevol reproducció total o parcial, per qualsevol mitjà, si no ha estat expressament autoritzada per l'ICC i l'IGC.

Producció: © **Institut Geològic de Catalunya** (IGC) © **Institut Cartogràfic de Catalunya** (ICC)
Edició i publicació: © **Institut Cartogràfic de Catalunya** (ICC)

Primera edició: octubre 2010 — Data de vol planimètria: juny 2006 — Dipòsit Legal: B. 39 374-2010

Escala 1:5 000

100 0 100 200 300 400 500 m

Convergència de la quadrícula a: 0° 34' 45,55" W

Valor mitjà de la declinació magnètica el juny de 2010: i: 0° 00' 9,96" W

Variació anual: 0° 7' 18,62" E

Dades referides al centre del full:

El·lipsoide de Hayford. Datum Europeu. Longituds referides al meridià de Greenwich. Altituds referides al nivell mitjà del mar a Alacant. Projecció UTM. Equidistància de les corbes de nivell: 5 metres.

NP | nord de la projecció
NM | nord magnètic
NG | nord geogràfic

Marc geològic

La zona que abasta el full (288-125, Barcelona-Vallvidrera) se situa dins el terme municipal de Barcelona, fonamentalment en el districte de Sarrià - Sant Gervasi i en menor mesura en els districtes de Gràcia i les Corts.
Des d'un punt de vista geològic, la zona es troba al vessant sud-oriental de la Serra de Collserola, un massís que forma part de les Serralades Costeres Catalanes, constituït principalment per roques sedimentàries, metamòrfiques i granítoides del Paleozoic. En l'àmbit de la zona cartografiada, aquests materials que constitueixen el substrat rocós de la zona d'estudi defineixen tres dominis ben diferenciats:
1) Al NW, a la part alta de la ciutat, es diferencia un dominí de roques fonamentalment de composició pelítica i de composició carbonatada, que constitueixen el vessant sud de la Serra de Collserola, format per un magnetisme hercinià de les Serralades Costeres Catalanes. Les roques que constitueixen aquest dominí es caracteritzen perquè presenten una fol·liació penetrativa i contínua, de caràcter regional, associada a plecs hercinians, que a grans trets, com en la major part del massís de Collserola, cabussa uns 50º cap al N-NE.
2) A la part central, més o menys entre la Ronda de Dalt i els turons del Putget i de Monterols, el substrat rocós és compost per granítoides hercinians, fonamentalment granodiorites. Aquests granítoides intrusiven les roques metamòrfiques que se situen al NW. S'ha de destacar que en general aquests granítoides en superfície es troben meteoritzats i que en molts casos el gruix de sauló pot ser de més de 10 metres.
3) Finalment, a l'est, es diferencia un dominí compost per roques metamòrfiques i sedimentàries silurianes, devonianes i carbonífers, que constitueixen el flanc nord-occidental de l'anticlinori de Collserola, un sistema de falles normals associades a l'obertura de la Mediterrània occidental durant el Neogen. El contacte entre aquest dominí i els granítoides es realitza mitjançant una falla normal d'orientació NNE-SSW. Els materials d'aquests dominis només afloren en superfície de forma discontínua a les zones altes dels turons del Putget i de Monterols.
Exceptuant el dominí NW i les parts alles dels turons del Putget i Monterols, el substrat rocós de la zona cartografiada és cobert per sediments al·luvials i col·luvials pliistocens que, en general, des d'un punt de vista geomecànic, es corresponen a sòls de tipus mitjà. Aquests dipòsits situats al peu del vessant sud-oriental de la Serra de Collserola pertanyen al que es coneix com a Tricicle del Pla de Barcelona i en aquest sector poden superar els 30 metres de gruix.
La urbanització cobreix gair